

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

ROMÂNIA

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
Investește în oameni!

Titlu proiect: „DidactIno - Formare inovativă pentru valoare și performanță în cariera didactică”

Cod contract: POSDRU/157/1.3/S/137440

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Mehedinți

DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ CONTINUĂ (DPC) - O ÎNDATORIRE PROFESIONALĂ PENTRU CADRELE DIDACTICE DIN MAJORITATEA ȚĂRILOR EUROPENE

Dezvoltarea profesională continuă (DPC) a câștigat o importanță deosebită în ultimii ani, fiind considerată o îndatorire profesională în 28 de sisteme de educație din Europa. De obicei, această obligație este menționată în legislație sau în reglementări, dar în unele țări, este stipulată în contractele de angajare a cadrelor didactice sau în acordurile colective. În plus, DPC specifică, aflată în corelare cu introducerea noilor reforme educaționale și organizată de către autoritățile relevante este, în general, obligatorie chiar și în acele țări în care DPC nu reprezintă o îndatorire profesională pentru cadrele didactice.

Șase țări (Luxemburg, Ungaria, Malta, Portugalia, România și Finlanda) stipulează exact numărul minim de ore pe care fiecare profesor trebuie să le dedice cursurilor de DPC. În unele țări, participarea la o perioadă minimă de DPC este necesară pentru a rămâne în profesie. În altele (Olanda, Slovenia și Marea Britanie - Scoția), un număr minim de ore de DPC este considerat ca fiind un drept al profesorului. Câteva dintre țările unde DPC este considerată îndatorire profesională încurajează participarea cadrelor didactice, făcând-o necesară pentru promovare. În acest caz, se solicită o dovadă a participării la DPC atunci când un cadru didactic aplică pentru un post superior. În Bulgaria, Spania, Lituania, Portugalia, România, Slovenia și Slovacia, DPC este o îndatorire și o condiție pentru avansarea în carieră și pentru creșterea salarială.

În Danemarca, Irlanda, Grecia, Franța, Olanda, Polonia, Suedia, Islanda și Norvegia, implicarea cadrelor didactice în DPC nu este exprimată în termeni de îndatorire profesională. Cu toate acestea, în Franța și Polonia de exemplu, DPC este în mod clar legată de progresul în carieră. În toate celelalte sisteme de educație, DPC constituie un important avantaj chiar dacă nu este necesară în mod explicit pentru promovare. În multe țări, participarea la activitățile de DPC are o pondere pozitivă în evaluarea cadrelor didactice.

PROMOVAREA REPREZINTĂ PRINCIPALUL STIMULENT PENTRU PARTICIPAREA CADRELOR DIDACTICE LA DPC

Deși majoritatea sistemelor educaționale europene consideră participarea la DPC ca o îndatorire profesională sau ca o obligație a cadrelor didactice, există deseori stimulente particulare pentru a încuraja cadrele didactice să își îmbunătățească abilitățile și cunoștințele. Cel mai frecvent stimulent pentru participarea la DPC este importanța sa pentru perspectivele de promovare ale unui profesor.

În 18 sisteme educaționale europene, participarea la DPC este în mod clar legată de promovare sau de un sistem de avansare la un grad profesional superior. Mai mult decât atât, în nouă sisteme educaționale, profesorii nu pot fi luați în considerare pentru promovare fără să participe la activități specifice de DPC. Cu toate acestea, dezvoltarea profesională reprezintă rareori singura condiție pentru avansare. Aceasta este mai degrabă doar una dintre cerințele necesare sau este considerată ca fiind un avantaj important. În general, DPC este un aspect important în evaluarea performanțelor cadrelor didactice.

Alege DidactIno! Alege cursul care ți se potrivește!

**Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
Investește în oameni!**

Unele țări chiar specifică ce tipuri sau câte ore de DPC sunt necesare pentru promovare. De exemplu, pentru a fi promovați în Portugalia, profesorii au nevoie să finalizeze cu succes un minim de 50 de ore de DPC.

Slovenia are un sistem de puncte corelate cu gradele profesionale pentru toate programele de DPC acreditate. Șapte sistemele educaționale oferă stimulente financiare pentru cadrele didactice care participă la anumite activități de DPC. Acest lucru înseamnă că majorările salariale și/sau indemnizațiile suplimentare sunt plătite pentru aceeași treaptă profesională (fără o promovare la o treaptă profesională diferită).

În Spania, indemnizațiile suplimentare se plătesc la fiecare cinci sau șase ani profesorilor funcționari publici care participă la un număr minim de ore la activități de DPC realizate de către centrele autorizate. Cadrele didactice pot câștiga astfel până la maximum cinci creșteri salariale suplimentare de-a lungul carierei profesionale.

În Slovenia, profesorii de liceu care predau trei materii după finalizarea unui program de studiu suplimentar, beneficiază de o indemnizație în plus.

Șapte sisteme educaționale iau în considerare anumite tipuri de DPC sau un număr minim de ore de DPC, ca fiind necesare pentru menținerea pe o anumită treaptă profesională. De exemplu, Ungaria prevede ca toate cadrele didactice să participe la 120 de ore de DPC la fiecare șapte ani, pentru a rămâne în profesie. România solicită fiecărui profesor să acumuleze cel puțin 90 de credite profesionale la fiecare 5 ani.

Uneori, unele cursuri de DPC devin necesare pentru anumite grupuri de profesori, după introducerea unei noi legislații. De exemplu, în Suedia, după ce noile cerințe de calificare au fost aprobate prin Legea educației din 2010, profesorii care nu îndeplineau noile cerințe au trebuit să urmeze anumite cursuri de DPC, pentru a continua în profesia didactică.

Șase țări acordă profesorilor timp liber sau concediu plătit pentru participarea la activitățile de DPC. De exemplu, în Irlanda, pentru participarea la anumite cursuri în timpul vacanței de vară, cadrele didactice de la nivelul ISCED 1 pot primi un număr limitat de zile de concediu, cu caracter personal.

În Grecia, cadrele didactice pot aplica pentru concediu de studii plătit, cu scopul de a finaliza o diplomă post-universitară sau un doctorat.

În Spania, pentru DPC corelată cu activități în domeniul educației, inovării și cercetării, cadrele didactice pot beneficia de concediu de studii plătit.

Italia permite cadrelor didactice să beneficieze de un număr 150 ore pentru obținerea de certificate și de 5 zile, cu scutire de la serviciu, pentru alte tipuri de DPC.

În Portugalia, timpul liber dedicat formării însumează un maxim de cinci zile lucrătoare consecutive sau opt zile lucrătoare neconsecutive pe parcursul unui an școlar.

Unele țări plătesc cadrelor didactice anumite sume forfetare ca indemnizații. Grecia oferă o indemnizație unică pentru cadrele didactice care participă la anumite activități de DPC.

Malta oferă indemnizații pentru participarea la cele trei sesiuni anuale de DPC care au loc după programul de școală și pentru calificările academice obținute.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

ROMÂNIA
MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICEFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

**Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
Investește în oameni!**

În Olanda cadrele didactice din învățământul secundar au dreptul la o indemnizație de formare de cel puțin 500 de euro pe an.

În Spania și Turcia, DPC este importantă atunci când se aplică pentru transferuri.

În Spania, DPC constituie un avantaj atunci când se aplică pentru „apelurile oficiale de mobilitate” (concursuri pentru transferuri) și pentru suplinirea posturilor vacante ale profesorilor funcționari publici de carieră și ale consilierilor tehnici aflați în străinătate.

În Turcia, participarea la DPC este necesară în cazul în care se aplică pentru transferul în alt oraș.

În ciuda varietății de stimulente disponibile la nivel european pentru a încuraja cadrele didactice să participe la DPC, cele mai multe sisteme de învățământ oferă, de obicei, doar un singur tip. Doar opt sisteme educaționale oferă mai mult de două tipuri diferite de stimulente. În schimb, Belgia (comunitățile flamandă și franceză), Republica Cehă, Danemarca, Germania, Irlanda (ISCED 1-3), Letonia, Luxemburg, Marea Britanie, Islanda și Norvegia (pentru ISCED 0) nu oferă cadrelor didactice niciun fel de stimulente explicite pentru a încuraja participarea acestora la DPC.

**LIPSA PREGĂTIRII PEDAGOGICE A CADRELOR DIDACTICE ESTE O PROBLEMĂ ÎN UNELE
ȚĂRI**

Deși conform reglementărilor, dezvoltarea profesională continuă (DPC) reprezintă o îndatorire profesională în multe sisteme educaționale europene, modul în care este percepută nevoia de DPC variază considerabil între cele 17 țări europene participante la ediția 2008 a Studiului internațional OECD privind predarea și învățarea (TALIS). În medie, numai aproximativ 18% dintre profesorii de la nivelul ISCED 2 care au fost chestionați au avut directori care considerau că în școala lor „lipsa de pregătire pedagogică a cadrelor didactice a afectat procesul educațional” „într-o oarecare măsură” și „într-o mare măsură”, în școlile lor. Țara cu cel mai ridicat procentaj de profesori de nivel ISCED 2 ai căror directori de școală au considerat că procesul educațional a fost afectat astfel este Italia, cu peste 50%, cifra fiind mai scăzută, de aproximativ 40%, în Turcia, Spania și Lituania. În schimb, în Bulgaria, Estonia, Polonia și Slovacia, foarte puțini directori au considerat că lipsa de pregătire pedagogică a cadrelor didactice a afectat într-o măsură semnificativă procesul educațional.

